

NÁRODNÍ ZÁKLADNA HUMANITÁRNÍ POMOCI

NÁRODNÍ ZÁKLADNA HUMANITÁRNÍ POMOCI

V listopadu roku 2010 byla otevřena Národní základna humanitární pomoci, jejímž hlavním úkolem je centralizovat organizaci příjmu a poskytování humanitární (věcné a technické) pomoci poskytnuté zahraničními dárci České republiky nebo Českou republikou příjemcům v zahraničí. Národní základna humanitární pomoci je využívána za účelem příjmu humanitární pomoci ze zahraničí (přijetí a následná distribuce) a také za účelem organizace záchranné a materiální pomoci do zahraničí, za které je odpovědné Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů, ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí, složkami integrovaného záchranného systému nebo ústředními správními úřady.

Národní základna humanitární pomoci Hasičskému záchrannému sboru České republiky umožní poskytnutou humanitární pomoc efektivně přijímat, organizovat její urychlené převzetí, roztrždit, uskladnit, skladovat po nezbytnou dobu, připravit k expedici a expedovat v rámci České republiky nebo do státu Evropské unie či jinde do světa, kde jí bude zapotřebí.

PROČ POTŘEBUJEME NÁRODNÍ ZÁKLADNU HUMANITÁRNÍ POMOCI

Lidská společnost se stala velmi provázanou a přírodní katastrofy, požáry a nehody mají dopad na mnohem více obyvatel než v minulosti. Úkolem Hasičského záchranného sboru České republiky je eliminovat následky katastrof a nehod a pomoci tam, kde to je zapotřebí.

V minulosti byla vybudována národní síť skladů Hasičského záchranného sboru České republiky rozmístěných po celé republice, která slouží pro zabezpečení potřeb záchranných a likvidačních prací a ochrany obyvatelstva v oblasti skladování věcných prostředků a materiálu. Hasičskému záchrannému sboru České republiky ale chyběl jeden speciální centrální sklad logistiky pro organizaci příjmu a poskytování materiální pomoci, který by měl kapacitu a vybavení (dopravní prostředky a techniku) pro příjem pomoci ze zahraničí, pro její přepravu a distribuci pomoci do/ze základny nebo na místo určení a ve kterém by bylo možné vytvořit příslušné zásoby pro potřeby pomoci do zahraničí. Řešením bylo právě vybudování

Národní základny humanitární pomoci. Volba místa pro výstavbu základny padla na obec Zbiroh, a to nejen kvůli jeho výhodné poloze u mezinárodně významné dálnice D5 a v blízkosti Prahy. Základnu vlastní a provozuje Hasičský záchranný sbor České republiky a je začleněna do existující struktury základny logistiky.

Národní základna humanitární pomoci ve Zbirohu přispěje ke zdokonalení logistiky humanitární pomoci v případě mimořádných událostí, živelních pohrom apod. a vytvoří potřebnou infrastrukturu pro příjem a výdej materiálu. Tím, že materiál pro potřeby pomoci poskytované do zahraničí bude soustředěn v jednom centrálním skladovém prostoru, dojde také k časovým, personálním a finančním úsporám oproti dosavadnímu provozu. Dodávky humanitární pomoci budou rychlejší a cílenější, čímž dojde k urychlení a zdokonalení poskytovaných veřejných služeb v této oblasti.

Národní základna humanitární pomoci bude využívána za účelem poskytování a přijímání humanitární pomoci do/ze zahraničí. Základna je napojena na kapacity Správy státních hmotných rezerv, Ministerstva zdravotnictví aj. a je připravena k plnému zapojení do logistických kapacit pro poskytování humanitární pomoci dle Mechanismu rozšířené spolupráce v oblasti civilní ochrany v rámci Evropské unie, který představuje společný koordinovaný postup v rámci Evropské unie; či prostřednictvím jiných mechanismů, např. Euro-atlantického centra pro pomoc při katastrofách (EADRCC) při Severoatlantické alianci NATO – či Kanceláře pro koordinaci humanitární pomoci (OCCHA) při Organizaci spojených národů.

Základna umožní zdokonalení veřejných služeb v oblasti odstraňování následků krizových událostí zkrácením doby reakce, zvýšením efektivnosti a zlepšenou koordinací příjmu, zrychlením manipulace a distribuce humanitární pomoci.

Základna umožní zdokonalení veřejných služeb v oblasti odstraňování následků krizových událostí zkrácením doby reakce, zvýšením efektivnosti a zlepšenou koordinací příjmu, zrychlením manipulace a distribuce humanitární pomoci.

FINANCOVÁNÍ

Výstavba základny, která byla realizována v rámci stejnojmenného projektu Národní základny humanitární pomoci, byla financována ze státního rozpočtu a strukturálních fondů Evropské unie, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného operačního programu. Celkové náklady, které byly v rámci Integrovaného operačního programu na vybudování základny vyčleněny, byly ve výši téměř 85 milionů Kč, přičemž Evropská unie může financovat až 85 % způsobilých výdajů projektu. Ve skutečnosti bylo ušetřeno 18 % z plánované částky.

CÍL PROJEKTU

Bezprostředním cílem projektu bylo vytvoření min. 2 500 m² nových kapacit pro efektivní zajištění poskytování humanitární pomoci a pořízení odpovídající techniky pro manipulaci, přepravu a distribuci humanitární pomoci z nebo do základny nebo na jakémkoliv místo určení. Projekt vytvořil potřebnou infrastrukturu pro příjem a poskytování humanitární pomoci, která je garantem urychlení a zdokonalení poskytovaných veřejných služeb v této oblasti v České republice. Zrychlením dodávek humanitární pomoci do zahraničí dojde ke zlepšení vnímání České republiky jako země poskytující včasnou pomoc, čímž může dojít k růstu její prestiže.

Soustředěním materiálu do jednoho skladového prostoru při poskytování pomoci do zahraničí dojde v neposlední řadě k časovým, personálním i finančním úsporám oproti provozu dosud rozdělených, místně a kapacitně nevyhovujících pracovišť a skladů, přičemž nezbytností je odpovídající technika pro dálkovou kontejnerovou dopravu, kterou základna disponuje.

Z dlouhodobého hlediska projekt přispěje také ke zdokonalení systému logistiky v případě mimořádných událostí (efektivnější a rychlejší přijímání a vysílání humanitární pomoci povede ke zkrácení doby reakce na mimořádné události).

VÝSTAVBA

Výstavba Národní základny humanitární pomoci byla realizována rekonstrukcí objektu ve skladovém zařízení Základny logistiky Olomouc v západočeském Zbirohu. Rekonstrukce začala v roce 2009 a byla dokončena v roce 2010. Rekonstruované objekty jsou využívány pro skladování materiálu, pro garážování potřebné techniky a v případě

potřeby také jako zázemí pro řidiče a další pracovníky zapojené do procesu příjmu/vysílání pomoci. Ti mohou využívat i zasedací místnosti vybavené veškerou potřebnou technikou, která je potřeba při řešení nenadálých situací.

HUMANITÁRNÍ POMOC

Poskytování humanitární pomoci je nedílnou součástí zahraniční politiky České republiky. Humanitární pomoc je do zahraničí poskytována podle naléhavosti situace a potřeb postiženého státu, podle možností ekonomiky, disponibilních zdrojů státního rozpočtu, v souladu se zásadami a rezolucemi mezinárodního společenství a s vlastními prioritami a zájmy.

Náklady spojené s poskytováním humanitární pomoci do zahraničí jsou hrazeny z příslušné kapitoly státního rozpočtu, spravované Ministerstvem zahraničních věcí. Například na rok 2009 byla pro tyto účely vyčleněna částka 85 mil. Kč.

O uvolnění či přesunu finančních prostředků z této kapitoly státního rozpočtu rozhoduje v závislosti na povaze katastrofy ministr zahraničních věcí, a to do výše 5 mil. Kč. O uvolnění finančních prostředků nad 5 mil. Kč v jednotlivém případě musí rozhodnout vláda.

PRÁVNÍ ÚPRAVA A INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ POSKYTOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI DO ZAHRANIČÍ

V souladu se zákonem č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů, Ministerstvo vnitra poskytuje humanitární pomoc do členských států Evropské unie a jiných států tvořících Evropský hospodářský prostor a rozhoduje o jejím rozsahu a formě. O poskytnutí humanitární pomoci informuje Ministerstvo zahraničních věcí. Podle požadavku Ministerstva vnitra nebo Ministerstva zahraničních věcí pak Státní správa hmotných rezerv vytváří zásoby pro humanitární pomoc do zahraničí. Vytvořené zásoby budou jako pohotovostní zásoby Státních hmotných rezerv umístěny v Národní základně humanitární pomoci ve Zbirohu společně ze zásobami vytvořenými samotným Hasičským záchranným sborem ČR. Úkoly Ministerstva vnitra v této oblasti plní Ministerstvo vnitřní generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí spolu při poskytování humanitární pomoci do zahraničí úzce spolupracují, což vyplývá také ze zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o IZS). Některá důležitá pravidla zapojování do mezinárodních záchranných operací jsou následně stanovena prováděcím předpisem k zákonu o integrovaném záchranném systému, konkrétně nařízením vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.

Rozpracování těchto pravidel lze pak nalézt v celé řadě dalších dokumentů a předpisů, zejména v usneseních vlády, usneseních bezpečnostní rady státu a v pokynech generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR.

FORMY HUMANITÁRNÍ POMOCI

Z obecného hlediska lze hovořit o následujících formách okamžité humanitární pomoci:

- záchranná
- materiální
- finanční
- poradenská
- kombinovaná

Česká republika se velmi angažuje i v zahraničí. Čeští hasiči v posledních letech pomáhali formou poskytnutí materiální pomoci například v Moldávii, Číně, Rumunsku, Gruzii, Albánii, Makedonii nebo Súdánu či Izraeli. Bližší informace na www.usar.cz.

